

ĐÁP ÁN ĐỀ THI GIỮA HỌC KÌ 1 – ĐỀ 4

MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 12

BỘ SÁCH: KẾT NỐI TRI THỨC

Thời gian làm bài: 90 phút

Đáp án đề 4

Câu 1 (0,5 điểm)

Câu 1. Xác định đề tài và cảm xúc chủ đạo, chủ thể trữ tình của bài thơ (0,5đ)

Phương pháp giải:

Đọc kĩ bài thơ

Lời giải chi tiết:

- Đề tài: Tình yêu
- Cảm xúc bao trùm: buồn, đau và thất vọng
- Chủ thể trữ tình là người đang suy tư về tình yêu
- + Niềm tin, lòng thủy chung trong tình yêu
- + Nỗi đau khổ, thất vọng khi tình yêu không còn niềm tin

Câu 2 (0,5 điểm)

Câu 2. Xác định trạng thái cảm xúc của nhân vật “ta” trong bài thơ. Phân tích cách diễn tả/ thể hiện những trạng thái cảm xúc đó (0,5đ)

Phương pháp giải:

Đọc kĩ bài thơ, chỉ ra những dòng thơ diễn tả trạng thái cảm xúc và phân tích

Lời giải chi tiết:

- Những dòng thơ diễn tả trạng thái cảm xúc:

Hồn hoang vu, lòng chân thành đã khép

Có nghĩa là tình đã chết trong ta

Hồn hoang vu lòng chân thành đã khép

Tình ngọt ngào, tình đã chết trong ta

Nhưng trong tim, than ôi, đã chết rồi!

Hồn hoang vu, lòng chân thành đã khép

Tình ngọt ngào giờ đã chết trong ta

→ Tâm hồn trống trải, hoang vắng với trạng thái cảm xúc đau đớn tột độ

→ Trái tim đau đớn đang rỉ máu đã đóng khép với tình yêu, một trái tim đã chết.

- Cách diễn tả/ thể hiện những trạng thái cảm xúc

+ Bộc bạch trực tiếp tới 3 lần: lòng chân thành đã khép – Tình đã chết trong ta

- Hồn hoang vu.

+ Câu cảm thán: “Nhưng trong tim, than ôi, đã chết rồi!”.

+ Khẳng định hai lần: “Tình ngọt ngào, tình đã chết trong ta/ Tình ngọt ngào giờ đã chết trong ta.

→ Nỗi đau của trái tim đang yêu được thể hiện qua những cung bậc cụ thể: lòng chân thành đã khép → tình đã chết.

→ Các điệp ngữ (“hồn hoang vu”, “đã chết”), điệp cấu trúc câu; hàng loạt điệp khúc trở đi trở lại, trải dọc bài thơ khiến tác phẩm ngập tràn nỗi đau đớn của của trái tim đang yêu, yêu say đắm nay khô cạn, hoang vắng và chết khi không còn tình yêu, không còn niềm tin vào người mình yêu.

Câu 3 (1,5 điểm)

Câu 3. Vì sao hồn “ta” hoang vu, tình đã chết? Phân tích nhân vật “em” để làm rõ điều đó (1,5đ)

Phương pháp giải:

Đọc kỹ bài thơ

Chú ý những câu thơ xuất hiện nhân vật “em”

Lời giải chi tiết:

– Em rất xinh đẹp, quyến rũ: Đôi mắt em như ngôi sao nhấp nháy; Đôi má hồng; lời em ngọt ngào như đường mật,...

– Em của hiện tại đã thay đổi, em không chung thủy.

+ Đôi má hồng kia dường như vẫn đợi

Chuyển màu hồng thành trắng, bạc như vôi.

+ Chỉ con tim em bây giờ phụ bạc

Cứ nói những lời gian dối không thôi

→ Em xuất hiện trong sự tương phản gay gắt giữa nhan sắc với tâm hồn: nhan sắc tuyệt đẹp vô cùng quyến rũ >< con tim phụ bạc, gian dối.

→ Sự gian dối, phụ bạc đã giết chết vẻ đẹp của em trong ta: Em nay là kẻ bạc như vôi, là màu trắng (chuyển màu hồng thành trắng) tang thương, đau đớn, vô nghĩa trong “ta.

→ Nhân vật “em” xuất hiện trong cảm xúc, trong nỗi đau của “ta” thật sinh động rõ nét: có vẻ ngoài tươi tắn rạng ngời, nói năng ngọt ngào nhưng là kẻ giả dối, phụ bạc. Em càng xinh đẹp, quyến rũ, sự giả dối trong em càng rõ nét hơn. Điều đó làm hồn “ta” hoang vu, tình đã chết.

Câu 4 (1,5 điểm)

Câu 4. Những dòng thơ nào, từ ngữ nào cho thấy mâu thuẫn đang diễn ra trong lòng nhân vật “ta”? Đó là mâu thuẫn gì? Chúng giúp độc giả hiểu thêm điều gì về nhân vật “ta”? (1,5đ)

Phương pháp giải:

Chú ý những dòng thơ, từ ngữ cho thấy mâu thuẫn đang diễn ra trong lòng nhân vật “ta” và phân tích

Lời giải chi tiết:

* Những dòng thơ, từ ngữ cho thấy mâu thuẫn:

- “Em dù xinh nhưng chẳng của ngày xưa xuất hiện hai lần trong tác phẩm, ở dòng thơ thứ của khổ thơ thứ, thứ 6 của bài thơ.

- Từ “những”, “cho dù”, “nhưng”, vẫn xuất hiện nhiều lần diễn tả những sự đối lập mâu thuẫn trong tâm hồn nhà thơ: em đẹp – em đã thay đổi, em không còn là em của ngày xưa; em không chung thủy; anh vẫn ngắm nhìn em nhưng không thể yêu em nữa, phải dần lòng quên em.

*Hiểu thêm nhân vật “ta”

- Đã từng yêu say đắm một cô gái xinh đẹp kiêu diễm và quyến rũ.

- Đang phải dần lòng để chối từ tình yêu không chung thủy.
- Là người có quan niệm đúng đắn về tình yêu: tình yêu phải chân thành, không giả dối; mất niềm tin là mất tình yêu; giá trị đáng quý nhất ở cô gái chính là tình yêu Thủy chung, chân thành.

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2 điểm)

Câu 1. Nêu chủ đề của bài thơ. Chia sẻ suy nghĩ của em về quan điểm tình yêu thể hiện trong bài thơ (trả lời bằng đoạn văn 200 chữ) (2đ)

Phương pháp giải:

Dựa vào kiến thức và kỹ năng viết đoạn văn đã được học

Nêu quan điểm, ý kiến của bản thân

Lời giải chi tiết:

- Chủ đề: Sự giả dối, phản bội sẽ giết chết tình yêu/ Chỉ có tình yêu khi có niềm tin, sự chung thủy và tình cảm chân thành.
- Xác định quan điểm tình yêu trong bài thơ. (Học sinh tự suy luận, đúc rút.)
- Triển khai đoạn văn bản:
 - + Rõ cấu trúc (mở, thân, kết)
 - + Thể hiện mạch lạc suy nghĩ, quan điểm của cá nhân về tình yêu (sự chung thủy, nỗi đau của con người khi tình yêu chết).

Câu 2. (4đ)

Từ văn bản đọc hiểu Tình đã chết (Thomas Moore) ở phần Đọc hiểu, em hãy viết văn bản (600 chữ) bàn luận và thể hiện quan điểm của mình về lòng chung thủy trong tình yêu đôi lứa của thanh niên ngày nay.

Phương pháp giải:

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

<p>Từ văn bản đọc hiểu Tình đã chết (Thomas Moore) ở phần Đọc hiểu, em hãy viết văn bản (600 chữ) bàn luận và thể hiện quan điểm của mình về lòng chung thủy trong tình yêu đôi lứa của thanh niên ngày nay.</p>		
Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,5	<ul style="list-style-type: none"> - Giới thiệu vấn đề nghị luận và tác phẩm liên quan Tình đã chết (Thomas Moore) - Nêu khái quát: Tính cấp thiết vấn đề đối với tuổi trẻ
Thân bài	3,0	<ul style="list-style-type: none"> * Về vấn đề từ văn bản đọc - Về nỗi đau khổ của nhân vật “ta” (vì mất niềm tin, bị phản bội) - Về tình yêu thiếu sự chân thành của nhân vật “em” - Về tình yêu thiếu sự chân thành của nhân vật “em” - Về quan điểm tình yêu của “ta” * Nêu khái niệm và bàn luận về lòng chung thủy trong tình yêu đôi lứa: - Biểu hiện của lòng chung thủy trong tình yêu (lí lẽ, dẫn chứng,...) - Biểu hiện của sự giả dối, không chung thủy và những hệ lụy của nó trong đời sống hiện đại (dẫn chứng từ thực tiễn) * Quan niệm, chính kiến của bản thân: - Về lòng chung thủy trong tình yêu - Ứng xử khi phải đối mặt với sự giả dối, mất niềm tin trong tình yêu
Kết bài	0,25	<ul style="list-style-type: none"> - Nhận thức của cá nhân về vấn đề

		- Hành động của cá nhân (trong tình huống giả định)
Yêu cầu khác	0,25	- Sử dụng các thao tác phân tích so sánh, chứng minh, bình luận - Dẫn chứng phù hợp với lí lẽ, luận điểm

Loigiaihay.com